

Yksikön päällikkö

17.8.2015

Kaupunginmuseon lausunto Pihlajamäen kirkon jälkiasennushissin rakennuslupahakemuksesta

HEL 2015-008076 T 10 04 03

Rakennusvalvontavirasto pyytää lausuntoa kaupunginmuseolta koskien Pihlajamäen kirkon jälkiasennushissin rakentamista. Kaupunginmuseo on tutustunut arkkitehti Tarki Lieden laatimiin ja 9.4.2015 päiväämiin suunnitelmapiirustuksiin. Kaupunginmuseo tarkastelee hanketta rakennusperinnön vaalimisen näkökulmasta ja lausuu kantanaan seuraavaa.

Pihlajamäen lähiö on maan ensimmäisiä aluerakennuskohteita, joka kaavoitettiin 1960-luvun alussa jylhään kallio- ja metsämaisemaan 10 km päähän Helsingin keskustassa. Alueen asemakaavan laati modernien kaavoitusperiaatteiden mukaisesti arkkitehti Olli Kivinen, toteutus tapahtui pääosin 1960-luvun alkupuolella. Rakentajina toimivat Sosiaalinen asuntotuotantokeskus Sato ja Helsingin asuntokeskuskunta Haka. Saton alueen suunnittelijana toimi arkkitehtuurikilpailun voittanut Lauri Silvennoinen. Arkkitehti Esko Korhonen johti Hakan alueen suunnittelua Kulutusosuuskuntien Keskusliiton (KK) asuntotuotanto-osastossa.

Pihlajamäen kirkko on lähiön itäisen osan tapaan arkkitehti Esko Korhosen suunnittelema vuonna 1973, kirkkorakennus on valmistunut vuonna 1976. Kirkon sijoittuu lähiökeskukseen ja sen asema korkealla silokallioiden päällä on näyttävä ja alueen ympäristökuvalle tyypillinen. Jyhkeää rakennuspaikkaa korostaa arkkitehtuurin pelkistetty muoto, kuutiomainen massoittelu ja pitäytyminen niukkoihin materiaaleihin tiileen, betoniin ja puuhun.

Pihlajamäen kirkko on Pihlajamäen suojelukaavassa v. 2008 varustettu rakennussuojelumerkinnällä sr-1: ”Rakennustaiteellisesti, kaupunkikuvallisesti ja asemakaavahistoriallisesti arvokas rakennus. Rakennusta ei saa purkaa eikä siinä saa tehdä sellaisia korjaus- ja muutostöitä, jotka tarvelevät rakennuksen, sen julkisivujen, vesikaton ja/tai sisätilojen rakennustaiteellista arvoa. Mikäli rakennuksessa on aikaisemmin suoritettu tällaisia toimenpiteitä, on rakennus korjaus- ja muutostöiden yhteydessä pyrittävä palauttamaan alkuperäiseen asuunsa... Tontilla 38016/10 (Pihlajamäen kirkko) rakennuksen sisätilat on säilytettävä siten, että niiden rakennustaiteellista arvoa ei turmella.”

17.8.2015

Yksikön päällikkö

Pihlajamäki omaa aluekokonaisuutena ja kohteidensa osalta huomattavan korkean rakennus- ja kulttuurihistoriallisen arvon, joka on huomioitu alueen tuoreessa asemakaavassa. Pihlajamäen kirkko kuuluu Museoviraston kokoamaan Valtakunnallisesti merkittävien rakennettujen kulttuuriympäristöjen piiriin (RKY 2009), osana Pihlajamäen lähiötä. Samoin lähiökokonaisuus kuuluu docomomo-järjestön laatimaan ja hyväksymään suomalaisen modernin arkkitehtuurin merkkiteosten valikoimaan.

Nyt esillä olevassa suunnitelmassa Pihlajamäen kirkko on varustettu jälkiasennushissillä, joka sijoittuu kolme kerrostasoa käsittävän pääportaan yhteyteen. Porraskuilun keskelle jää alun perin aukko, joka on kuitenkin riittämätön esteettömän hissien rakentamiseksi. Tämän johdosta hissi on suunniteltu porraskuilaan alkuperäisiä betoniaskelmia leikaten. Porras sijoittuu kirkon eteisaulaan sisäänkäynnin yhteyteen. Hissin sijoittaminen huoltotilavyöhykkeelle ei tilarakenteen johdosta ole mahdollista.

Kaupunginmuseon kannan mukaan jälkiasennushissille on löydettävissä ratkaisu Pihlajamäen kirkon portaan yhteyteen. Tällöin tärkeää on muutoksen yksityiskohtien tarkka tutkiminen ja ratkaisu, joka seuraa arkkitehtuurin pelkistettyä henkeä mahdollisimman niukoin muutoksin. Esitetty hissiratkaisu on jälkiasennushisseissä yleisesti käytetty standardiratkaisu, eikä sillä ole kohteessa vaadittavaa laatua ja yksityiskohtien ratkaisua. Uusi hissikuilu tulisi rakenteen osalta olla materiaaleiltaan yksilöllisesti ratkaistavissa. Myös hissien sisustuksessa tulee tavoitella tilan lähtökohtaista tunnelmaa.

Kaupunginmuseo puoltaa hissien sijoittamista Pihlajamäen kirkon porraskuilun yhteyteen, muttei puolla esitettyjä suunnitelmia. Hissi tulee suunnitella ottaen huomioon asemakaavaan kirjattu sisätilojen suojelumääräys, tilan ominaispiirteisiin sovittaen, korkealaatuisin ja yksityiskohdissaan hiotuin ratkaisuin.

Lisätiedot

Mikko Lindqvist, arkkitehti, puhelin: +358 9 310 36972
mikko.lindqvist(a)hel.fi

Anne Mäkinen
yksikön päällikkö

Tiedoksi

Museovirasto, kulttuuriympäristön suojelu

Postiosoite
PL 4300
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginmuseo@hel.fi

Käyntiosoite
Sofiankatu 4
Helsinki 00170
<http://www.hel.fi/helsinginkaupunginmu>
seo

Puhelin
+358 9 310 36630
Faksi
+358 9 310 36664

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

17.8.2015

Yksikön päällikkö

Kaupunkisuunnitteluvirasto

Postiosoite

PL 4300
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginmuseo@hel.fi

Käyntiosoite

Sofiankatu 4
Helsinki 00170
<http://www.hel.fi/helsinginkaupunginmu>
seo

Puhelin

+358 9 310 36630

Faksi

+358 9 310 36664

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566